

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שביעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

אין עוד מלבדו

ולכן אם ידיעת ה' היתה באמת כך, שבאותה ידיעה שיש לאדם, כך צריך להישאר ולא לעלות בזה יותר, וכמו בהבנה שלנו, אדם שהוא מאמין הוא מאמין, ואינו נעשה מאמין יותר מיום ליום, בודאי לא מובן למה לא יכול לחיות עם ידיעת ה' כשהוא חולה,

אבל אם צריך לגדול ולהתעלות באמונה, וצריך להתעמק ולעמול כדי להשיג הבנה יותר עמוקה באמונה, לא שייך את זה רק כשיש לו כח, ובלי זה קשה להתעלות.

והנה תקופה סוערת ובלתי יציבה כמו עכשיו, לכאורה הזמן הכי טוב כדי להתחזק ולגדול בהשגת ידיעה זו. כי אין לך שום דבר ברור ומובן מאליו, אלא כל תחום בחיים נתון לשינויים בכל רגע ורגע, ואי אפשר לקבוע כלום על זמן מסוים, כי תלויים כל הזמן לפי השלוחא דרחמנא "הנגיף הנעלם" שמסתובב בעולם.

ובודאי מתעוררת אצל הרבה ההרגשה החזקה "שאינ עוד מלבדו" ורואים במציאות שמה' מצעדי גבר כוננו, ו"שהכל נהיה בדברו".

כשהפרנסה קשה רק מתחזקת האמונה שה' זן ומפרנס ודבר זה ניתן לראות בחוש במצב הכלכלי, כי אף שתמיד יש ניסים גלויים ונסתרים, וכמו שאומרים בברכת המזון, ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו וכו', ו"הוא נותן לחם לכל בשר", אך קל וחומר במצב התקופה האחרונה, מתחזקת מרגע לרגע הידיעה וההבנה שאין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים.

וסיפר המשגיח הגה"צ רבי דן סגל שליט"א שפעם מצאו למרן המשגיח דפוניבז' הגה"צ ר' יחזקאל לוינשטיין זצוק"ל שהוא בשמחה מיוחדת, ושאלוהו על מה השמחה.

ואמר כך: עד היום חשבתי שפרנסתי תלויה ברב - היינו מרן הרב מפוניבז' זצוק"ל, שנותן לי משכורת. אך היום התבוננתי שכבר עברו כמה חדשים שהרב לא שילם משכורת, ובכל זאת יש לי מה לאכול, הבנתי מזה "שלא הרב מפרנס אותי אלא הקב"ה", וע"ז אני שמח מאד.

הבה נתבונן, דבר זה אמר המשגיח שהעיד על עצמו שזכה ללמוד אמונה "בחוש" מקדוש ישראל מרן החפץ חיים זצוק"ל, כפי ששמענו מרבינו, ובכל זאת אומר ש"כעת" נתחדש לו שהקב"ה מפרנס אותו א"כ מה נאמר אנן שאנו רחוקים מאד מאד ממדרגתו הגדולה.

אמונה המקור לכל המצוות, וזה מקור החיים

"אין עוד מלבדו" זוהי הידיעה שחייב האדם לחיות איתה תמיד. וכמו שכתוב בפר' ואתחנן, וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, אין עוד!

ואף אחרי שמיעטו גדולי הדורות, כמובא בסוף מכות, והעמידו את התורה על מקצת מצות, מתחילה אחת עשרה, ואח"כ שש וכו', לא ויתרו על "אמונה", אלא כשבא חבוקק והעמיד על "אחת", מהי האחת - אמונה, "וצדיק באמונתו יחיה".

וביאר פעם רבינו שנקטו מצוה זו, כי היא היא המקור להכל, ובלי זה אי אפשר!

והוסיף ואמר, הפסוק אומר "יחיה", פירושו "לחיות", זאת אומרת שלא רק יאמין באופן כזה שכשישאלו אותו - אתה מאמין? יאמר כן! אלא צריך שהאמונה שלו, היא תהיה מקור "החיות" שלו, זה יהיה החיות שלו - האמונה! ועל ידי זה כל מה שהוא עושה, הכל הוא בכיוון זה, וזה ממלא את כל "החיים" שלו את כל "הישות" שלו, האמונה בה!

וכבר הבאנו את מכתב רבינו זצוק"ל ליבלחט"א כ"ק הרה"צ רבי דוד אבוחצירה שליט"א שזוהי חובת הדור הזה, "להתחזק באמונה ובטחון בהקב"ה ולא בבשר ודם".

צריך להתעלות תמיד בידיעת ה'

ולפני הרבה שנים הוכיח רבינו שחובת האמונה היא לעלות ולהתחזק בה כל הזמן. ממש"כ הרמב"ם בריש פ"ד מהלכות דעות וז"ל הואיל והיות הגוף בריא ושלם מדרכי השם הוא, שהרי אי אפשר שיבין או ידע דבר מידיעת הבורא והוא חולה, לפיכך צריך להרחיק אדם עצמו מדברים המאבדים את הגוף וכו'.

ולכאורה לפי הבנתנו למה לא שייך באדם חולה ידיעת ה', וכי אדם חולה אינו יודע שיש ריבונו של עולם? ומעשים בכל יום שאנשים חולים ומכירים באמונה, ומה זה נוגע לבריאות האדם.

משמע מהרמב"ם שבודאי כדי שהאדם ישאר באותו מצב ואותה דרגה, שייך גם כשהוא חולה, אבל כשצריך להגיע לידיעה ולהבנה חזקה יותר באיזה דבר, זה קשה בשעה שהאדם חלוש, ולכן אותה הידיעה שכבר רכש יכול בודאי להמשיך בה לאורך זמן גם כשהוא חולה, אבל לגדול ולהתעלות בזה, להגיע להבנה עמוקה יותר, זה דבר לא פשוט כ"כ, וצריך לעמול ולהתיגע בכח, וזה לא שייך כשהוא חלש.

אך כפי שלמד רבינו מהרמב"ם האדם צריך לעלות באמונה כל הזמן, א"כ בזמן קשה כזה שנשתנו סדרי עולם, יכול כל אחד ואחד יותר בקלות להתבונן ולראות האין שהקב"ה זן ומפרנס אותו בכל עת ובכל רגע, וכן בשאר תהלוכות החיים, רק הקב"ה מוליכו ומנווטו כל הזמן.

וכי להקב"ה יש הבדל בין מליון דולר לתפוח?

ונתעוררתי בימים אלו, כשחסר לאדם סכום כסף גדול, וכולו בדאגה "מאין יבוא עזרי", הנה יראה האם יש לו תפוח בבית, ויחשוב הרי בלי שהקב"ה נתן לי את התפוח, מנין היה לי אותו. א"כ וכי אצל הבורא עולם יש הבדל בין תפוח למליון דולר!?

ונזכרתי שלפני הרבה שנים אמר רבינו לא' מתלמידיו שהי' צריך להתחייב סכום גדול לנישואי צאצאיו - בערך בהאי לישנא, האם אלף דולר יש לך, לא, א"כ אתה ע"כ צריך להגיע להקב"ה, נו, וכי להקב"ה יש הבדל בין אלף דולר למאה אלף דולר...

[ובאורח פלא תוך כדי כתיבת הדברים, ראיתי השגחה פילאית בענין זה, בבחינת אמונה "חיה" כפשוטו].

יארציט מרנא הקה"י שהחזיר אמונה בכלל ישראל

ובימים אלו חל היארציט למרנא ורבנא קדוש ישראל מרן בעל הקהלות יעקב זצוק"ל שהחזיר יסוד מושרש זה בכלל ישראל, והרבה מאריך בספרו חיי עולם על עיני אמונה באופן מופלא, האין שכל דבר ודבר מתנהל בהשגחה פרטית לטובת האדם.

ומפעם לפעם הי' רבינו מזכיר את השיר שחיבר מרן הסטייפלר זצוק"ל "בטחוני בצורי הוא אוצרי", כפי שעלה ונתעלה בבטחון אצל הסבא מנוברדוק, [נדפס בקריינא דאגרתא], ובתקופה מסוימת ביקש רבינו מנכדו החשוב הרה"ג ר' גדלי' הוניגסברג שליט"א צילום של זה, והחזיקו אצלו על השלחן.

ומי שחי בצורה חזקה כזאת בבטחון, זוכה לעמול בתורה בלי הפסקה, כפי שידוע סדרי המופלאים של מרן הסטייפלר זצוק"ל "יום לילה ויום", בלי להפסיק, חוץ מתפילות והכרח. והאין שייך כזה דבר, אם לא שהי' חי באמונה שלימה ובטחון מלא בהקב"ה, ואז שום דאגה וטירדה לא הפריעו לו. הלואי ונזכה למעין דמעין מדרגות גדולות ועצומות כאלה.

השמחה הגדולה בסיום מסכת שבת בתקופה כה קשה

ובהיות שבשבוע האחרון זכו רבבות אלפי ישראל לסיים מסכת שבת בסדר הדף היומי, הנוי מעתיק מכתב חיזוק ועידוד שנכתב בימים אלו.

זכינו הערב ביחד עם מאות אלפי בית ישראל בכל תפוצותיו, לסיים מסכת שבת בדף היומי. וברגשי לבי שסיום זה אינו סיום רגיל כלל וכלל, ונחת רוח מיוחד מתעורר בשמים עי"ז.

ואפרוש את מחשבותי, הרי גלוי וידוע לכולנו שתקופה זו שאנו עוברים איננה תקופה פשוטה, ולא קלה כלל וכלל.

ובעוה"ר ראשוני הנפגעים הם הדברים הרוחניים, תלמודי תורה, ישיבות ושאר מוסדות התורה, וכן השיעורים. שחלק גדול הפסיקו לגמרי, וגם אותם שהמשיכו למסור שיעורים, אך חלק משתתפים לא באים, וכו' וכו'.

וכשאין שיעור המחייב יום יום, ישנו באופן אוטומטי "חברותא" שצמודה ודבוקה לכל אחד ואחד משנוער ממעי אמו... שהוא דואג מה שיותר להפריע לקביעות עתים לתורה.

וממילא כשזוכים בכל זאת לשרוד ולסיים מסכת ארוכה כזאת, שנלמדה במשך קרוב ל"חצי שנה" בקביעות, מסכתא לא קלה, רגשי הלב גואים, והשמחה מנסה לפרוץ החוצה.

אך דא עקא, שבזמנים כתיקונם, עושים סעודת סיום, באופן מסודר, וישנה לשמחה היכן להתבטא, אך בעידן "הקורונה" גם סעודה רגילה אי אפשר לחגוג, והכל בהפרדות, ומנות אישיות, וכו' וכו', ומה עושים.

אך אחד יחיד ומיוחד, שהוא נמצא אתנו כל הזמן, והוא הנותן לך כח לעשות חיל, אבינו שבשמים, המלמד תורה לעמו ישראל, והוא זה שבא ללמוד עם הלומד יחידי - שכינה כנגדו, עמו אפשר לשמוח בכל עת ובכל מצב.

ועכשיו לשוננו תהגה רינה, ושפתותינו ימלאו שבח נורא לקל עליון, על שהחיינו וקימנו והגיענו ברוב חסדיו הבלתי פוסקים, לזמן הזה, לחוג את סיום "מסכת שבת", תורה שנלמדה בבחינה מסוימת "באף", וכולנו הודיה אליו ית"ש על כל החסד אשר גמלנו.

תחינתנו שנוכל לחזור לבתי כנסיות ובתי מדרשות תחינתנו לאבינו שבשמים, תהא השעה הזאת "שעת רחמים" ועת רצון מלפניך, שתמהר ותסיר את המגיפה המשתוללת, מכל בני בריתך, ונזכה כולנו לישב בבתי כנסיות ובתי מדרשות, וללמוד ולהתפלל בצוותא, כפי שכתב הרמב"ן במאמר האמונה בסוף פר' בא, כי כוונת רוממות הקול בתפילות וכוונת בתי הכנסיות וזכות תפילת הרבים, היא שיהיה לבני אדם מקום יתקבצו וידו לקל שבראם והמציאם, ויפרסמו זה, ויאמרו לפני בריותך אנחנו."

וזכות הגדולה של כלל ישראל, שבכל עת ובכל מצב, דואגים לראות שתהי' אפשרות להתפלל במנין, ולשמור על סדרי וקביעות הלימוד, באופנים שונים ומשונים, תעמוד לכולנו שנזכה לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

שמחה הגדולה בעליונים ותחתונים - שבת בבית ה'

בסיום הדברים, אינוי יכול להתאפק מלהזכיר את השמחה הגדולה בעליונים ובתחתונים, על שמועה נפלאה כי באה, שהרבה ישיבות מתחילים ללמוד כבר בתחילת השבוע הבא, וישנן ישיבות שכבר התחילו השבוע.

יתן השי"ת שנזכה כולנו לקיים "שבת בבית ה' כל ימי חיי", לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו."

